

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.,
sídlem Na Výsledku I 1523/3, 140 00 Praha 4,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí
a zemědělství**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2016, č. j. 2036/ZPZ/2016/ODP-417,
JID 141478/2016/KUUK,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 13. 9. 2016, č. j. 2036/ZPZ/2016/ODP-417, JID 141478/2016/KUUK, a rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí, ze dne 1. 2. 2016, č. j. OŽP/74763/K/2015/11/ZaJn, se **pro vady řízení zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2016, č. j. 2036/ZPZ/2016/ODP-417, JID 141478/2016/KUUK, kterým bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí, ze dne 1. 2. 2016, č. j. OŽP/74763/K/2015/11/ZaJn, kterým bylo k žádosti Statutárního města Ústí nad Labem, Městského obvodu Ústí nad Labem - Neštětice, povoleno dle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen „zákon o ochraně přírody“) pokácení 1 exempláře břízy bělokoré rostoucího na pozemku p. č. „X“ v k. ú. Krásné Březno a kterým byla uložena náhradní výsadba 1 exempláře břízy bělokoré na stejném pozemku, tak, že část III. výroku zní *„ukládá náhradní výsadbu dle ust. § 9 zákona 1 ex. břízy bělokoré (Betula pendula) a zároveň určuje následnou péči o vysazenou dřevinu na dobu pěti let.“* Současně navrhl žalobce zrušení i výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí. Rovněž požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že v žádosti o pokácení bylo jako důvod kácení uvedeno, že bříza roste v těsné blízkosti domu, stíní a při nepříznivých povětrnostních podmínkách se dřevina ohýbá až na dům. Žalobce konstatoval, že prvostupňový orgán provedl místní šetření, při kterém zjistil, že dřevina se nachází ve vzdálenosti pěti metrů od domu a na kmeni nebyly zpozorovány výraznější defekty, které by prokazovaly zhoršený zdravotní stav stromu nebo na něj měly přímý negativní vliv. Zasahování větvemi do fasády domu nebylo prokázáno. Důvod spočívající ve stínění posoudil prvostupňový orgán jako oprávněný, aniž by se jím podrobněji zabýval. Nestanovil dle žalobce, v jakých časech, v jaké míře a v jakém rozsahu může dřevina stínit.
3. Dále žalobce namítal, že nebyla posouzena na základě jasné a přesvědčivé metodiky estetická a funkční hodnota dřeviny určené ke kácení. Prvostupňový orgán estetickou a funkční hodnotu zřejmě posuzoval, ale z rozhodnutí není zřejmé, k jakému výsledku dospěl. Rozhodnutí je tak dle žalobce nepřezkoumatelné. Žalobce z provedeného místního šetření dovozuje, že dřevina má estetický a funkční význam.
4. Dále žalobce uvedl, že se domnívá, že nebyl dán závažný důvod pro kácení stromu, neboť stínění nebylo žádným způsobem zkoumáno. Strom se nachází ve vzdálenosti pěti metrů od domu, jeho větve nejsou příliš husté a lze je bez větších problémů prořezat. Na tomto místě žalobce poukázal na skutečnost, že fotografie založená ve spise je zavádějící, neboť se z ní jeví, že strom je blízko domu. Pokud by byla fotografie pořízena v úhlu 180° od stěny panelového domu, bylo by dle žalobce zřejmé, že jsou větve dostatečně vzdálené a rozprostřené na to, aby nemohlo ke zvýšenému stínění docházet. Žalobce zdůraznil, že dle jeho názoru strom má určitý estetický význam, neboť tvoří dominantní prvek oddělující dům od parkoviště. Trval na tom, že zájem na zachování stromu měl převážet nad důvodem k pokácení.
5. Dále žalobce namítal, že prvostupňový orgán neumožnil žalobci účast na místním šetření a vůbec jej nevyrozuměl o skutečnosti, že místní šetření proběhlo. Žalobci rovněž nebyla dána možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí před jeho vydáním. Žalobci bylo

v předmětném řízení doručeno pouze oznámení o zahájení řízení a následně prvostupňové rozhodnutí ve věci samé.

6. Žalobce dále uvedl, že provedl vlastní místní šetření a ztotožnil se se závěry prvostupňového orgánu, že předmětný strom byl v dobrém zdravotním stavu, s výhradou, že nepozoroval suché větve. K mylnému posouzení stavu větví mohlo dle žalobce dojít tím, že prvostupňový orgán prováděl místní šetření v lednu, kdy větve nejsou olistěné a je obtížnější ze země posoudit jejich stav.
7. Žalobce rovněž poukázal na skutečnost, že prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí stanovil náhradní výsadbu, aniž by dostatečně konkretizoval podmínky náhradní výsadby. Z rozhodnutí není jasné, zda by péče měla zahrnovat zálivku, provedení výchovného řezu, odplevelení, přihnojení, tlumení výskytu škůdců, zajištění oplocení apod. Bez uvedení těchto podmínek je dle žalobce stanovení náhradní výsadby zbytečné, neboť nově vysazené stromy pravděpodobně brzy uhynou. Správní orgány rovněž žádným způsobem neodůvodnily, proč byla stanovena náhradní výsadba právě v míře 64 % způsobené ekologické újmy. Dále dle žalobce z žalobou napadeného rozhodnutí není patrné, jak žalovaný dospěl k závěru, že prvostupňový orgán dostatečně vyhodnotil funkční a estetickou hodnotu dřevin.
8. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením uvedeným v žalobou napadeném rozhodnutí, že bylo svoláno místní šetření. Zdůraznil, že v oznámení o zahájení řízení bylo pouze uvedeno, že pokud chce být přítomen šetření na místě, má si domluvit termín na telefonním čísle nebo e-mailu uvedených v oznámení.
9. Dále žalobce zdůraznil, že předmětná dřevina neroste v zapojeném prostoru, ale tvoří dominantní prvek oddělující parkoviště od panelového domu.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že na základě mnoha obdobných správních řízení vedených v minulosti je mu známo, že dřevina rostoucí v těsném sousedství obytné budovy působí mnohými negativními vlivy (např. zastínění bytových jednotek, zasahování větví do oken a na fasádu, poškozování základů domu kořeny, hrozící zlom a pád větví v prostoru s častým pohybem lidí). Obyvatelům domu tedy takto rostoucí strom trvale a nepřetržitě působí snížení komfortu bydlení a psychickou újmu v podobě obav o vlastní bezpečnost. Pouze ve výjimečných případech pak veřejný zájem na zachování stromu převáží nad újmou, která trvale vzniká obyvatelům domu. Kácení takových stromů tak bývá běžně povolováno. V daném případě se jedná o břízu, která je rychle rostoucí krátkověkou dřevinou s měkkým dřevem a často se šíří i náletem. Dřevina není svým vzrůstem nijak výjimečná ani není prohlášena za památný strom. Její funkční a estetický význam nepřevyšuje újmu, kterou působí obyvatelům domu.
11. Dále žalovaný uvedl, že jedním z podkladů rozhodnutí je záznam z místního šetření, ve kterém je popsána předmětná dřevina i její umístění. Ačkoliv v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nejsou popisovány myšlenkové postupy vedoucí k vyhodnocení funkční a estetické hodnoty dřeviny, popis dřeviny obsažený v záznamu o místním šetření obsahuje dostatek údajů k jejímu posouzení, které provedl žalovaný na straně 2 žalobou napadeného rozhodnutí, kdy konstatoval podprůměrný estetický význam dřeviny. Žalovaný zdůraznil, že závažným důvodem pro kácení stromu je jeho nevhodné

umístění blízko domu. Vzhledem k popisu stromu a jeho umístění je dle žalovaného jisté, že k negativním vlivům dochází, a další jejich dokazování považoval za zbytečné.

12. Žalovaný dále uvedl, že při osobním jednání měl žalobce prohlásit, že obecně nemá zájem o účast na místních šetřeních. Bohužel o této dohodě neexistuje písemný záznam. V souladu s touto ústní dohodou nebyl žalobci termín místního šetření oznámen. Žalovaný zdůraznil, že od uvedeného ústního jednání se žalobce přihlásil do 100 řízení, ovšem až do současné doby nijak neprojevil změnu názoru v tom smyslu, že požaduje, aby byl informován o konání místních šetření. Žalovaný uvedl, že e-mailem ze dne 21. 12. 2015 byl žalobce vyzván, aby si domluvil termín seznámení s obsahem spisu. Žalobce do spisu nahlédl dne 30. 12. 2015, ale neprojevil zájem o účast při místním šetření.
13. Dále žalovaný uvedl, že odlišné zjištění žalobce při ohledání, které provedl žalobce z vlastní iniciativy s půlročním odstupem od provedeného místního šetření, mohlo vzniknout tím, že v mezidobě mohly některé suché větve odpadnout nebo být ořezány. Výskyt suchých větví však nebyl důvodem pro povolení kácení dané dřeviny. Odlišné zjištění žalobce tedy nemohlo mít vliv na výsledek správního řízení.
14. Dále žalovaný uvedl, že žalobou napadeným rozhodnutím opravil chybu prvostupňového orgánu, který opomenul stanovit dobu následné péče o náhradní výsadbu. Žalovaný stanovil délku následné péče na dobu pěti let, což je zákonem stanovená maximální doba. Přesné úkony péče se v rozhodnutích nekonkretizují, neboť jde o skutečnosti obecně známé. Při nejistotě může povinný subjekt podpůrně využít Standardy péče o přírodu a krajinu Agentury ochrany přírody a krajiny č. SPPK A02 001:2013 Výsadba stromů. Dále žalovaný uvedl, že z poslední podmínky rozhodnutí prvostupňového orgánu plyne, že žadatel musí následnou péčí dosáhnout stanoveného účelu – životaschopné náhrady. Dle žalovaného byla rovněž prvostupňovým orgánem dostatečně odůvodněna přiměřenost náhrady zachováním hodnoty dotčeného prostoru. Údaj o poměru náhrady a způsobené újmy v procentech je dle žalovaného pouze informací, a nikoli argumentem pro přiměřenost náhrady. Vyhodnocení koncepce prostoru a jeho budoucího využívání není nutnou podmínkou pro uložení náhradní výsadby. Náhradní výsadba byla dle žalovaného stanovena podle konkrétních podmínek dané lokality s přihlédnutím k velikosti pozemku, množství stávajících dřevin a zhodnocení volného místa pro vysazení nových jedinců.
15. K námitce, že z žalobou napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak byl vyhodnocen funkční a estetický význam předmětné dřeviny, žalovaný uvedl, že na straně 2 žalobou napadeného rozhodnutí je uvedeno, že stav stromu je popsán v protokolu z místního šetření. Skutečnosti podstatné pro posouzení funkčního a estetického významu dřeviny jsou pak v žalobou napadeném rozhodnutí dle žalovaného citovány. Důvody pro kácení stromu (snížení komfortu bydlení a obavy o bezpečnost obyvatel domu) jsou velice závažné a z popisu dotčeného stromu zcela jasně vyplývá, že újma z jeho pokácení je nepatrná oproti újmě působící na obyvatele domu.
16. Žalovaný zdůraznil, že skutečnost, zda strom rostl v částečném zápoji, nebo soliterně, nemohla mít zásadní vliv na výsledek správního řízení, neboť pro rozhodnutí bylo rozhodující umístění stromu ve vztahu k obytné budově. Z umístění stromu v bezprostřední blízkosti obytné budovy v oblasti, kde jsou okna bytů, je zřejmé, že ke stínění dochází. Tuto skutečnost dle žalovaného nebylo třeba dále dokazovat. Teoretický výpočet míry osvětlení by představoval nepřiměřené náklady řízení.

Replika žalobce

17. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které zdůraznil, že samotné umístění dřeviny u budovy nemůže být samo o sobě důvodem ke kácení dřeviny. Pokud by měl být u dřevin rostoucích u budov nebo u bříz stanoven zvláštní režim, vtělil by to zákonodárce do samotného zákona. Žalovaný dle žalobce nemůže svojí praxí nahrazovat činnost zákonodárce.
18. Žalobce zdůraznil, že zastínění bytových jednotek popřeli sami obyvatelé domu, na jejichž popud byla předmětná žaloba podána. Žalobce zdůraznil, že většina obyvatel přilehlého domu s kácením stromu nesouhlasila.
19. Dále žalobce uvedl, že žalovaný směřuje vyhodnocení estetické a funkční hodnoty stromu a vyhodnocení estetického a funkčního významu stromu. I v případě, že by estetická a funkční hodnota stromu byla zhodnocena, nedošlo dle žalobce k vyhodnocení estetického a funkčního významu stromu. Zdůraznil, že funkční význam je možno u dřeviny stanovit teprve po vyhodnocení, zda a nakolik strom plní následující funkce: biologickou, ekologickou, hygienickou a asanační, izolační, meliorační, mikroklimatickou, rekreační, naučnou a kulturní. Žádnou z uvedených funkcí správní orgány neposuzovaly.
20. Žalobce zdůraznil, že žádná ústní dohoda o tom, že nepožaduje oznamování konání místních šetření, neexistovala.
21. Ve vztahu ke konkretizaci péče o náhradní výsadbu žalovaný zdůraznil, že v drtivé většině jsou žadateli o kácení fyzické osoby, které nemají zkušenosti s péčí o stromy. Proto by měly podmínky péče o nově vysazené dřeviny být stanoveny co nejkonkrétněji (výchovný řez, tlumení výskytu škůdců, povinnost řídit se konkrétními normami, konkrétní postup při vysazování, povinnost pořídit stromu oporu, míra zálivky apod.). Současně uvedl, že trvá na tom, že nebylo zdůvodněno, proč nebyla uložena náhradní výsadba odpovídající hodnotě újmy stanovené orientačním výpočtem.

Posouzení věci soudem

22. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
23. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
24. Primárně se soud zabýval otázkou přezkoumatelnosti předmětného správního rozhodnutí. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu absence vyhodnocení estetické

a funkční hodnoty dané dřeviny a nevypořádání se s důvody, které byly uváděny navrhovatelem jako důvody k pokácení. V ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody je mimo jiné stanoveno, že povolení ke kácení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřeviny. Z obsahu správního spisu vyplývá, že důvodem pro podání žádosti o povolení kácení dřeviny bylo její nevhodné umístění v blízkosti panelového domu, stínění budovy a skutečnost, že při nepříznivých povětrnostních podmínkách se dřevina ohýbá až na dům a obyvatelé domu se bojí o vlastní bezpečí a hrozí škoda na majetku. Prvostupňový orgán se omezil ve svém rozhodnutí pouze na konstatování skutečnosti, že předmětná dřevina roste relativně blízko panelového domu, který je směrem k ní situován stranou s okny, a celkově se jedná o jihozápadní stranu. Proto byl prvostupňovým orgánem důvod spočívající ve stínění budovy shledán jako oprávněný. Prvostupňový orgán dále ve svém rozhodnutí zdůraznil, že zasahování větvemi k panelovému domu nebylo prokázáno. Žalovaný pak v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl: *„Důvody ke kácení stromu – nekoncepční umístění a stínění – jsou magistrátem vyhodnoceny jako závažné. Odvolací orgán se ztotožňuje s tímto hodnocením, též s přihlédnutím k běžné praxi v obdobných řízeních, při nichž bývá povolováno kácení v blízkosti bytových domů a na sídlištích, kde v minulosti byly dřeviny často vysazovány příliš blízko budov. V tomto případě je naplněno ustanovení § 8 zákona o ochraně přírody a krajiny, kdy ze závažných důvodů lze vydat povolení ke kácení dřevin.“* Dále žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl: *„Závažným důvodem pro pokácení dřeviny je její nekoncepční umístění příliš blízko budovy a stínění bytových jednotek, ke kterému zjevně dochází.“* Správní orgány tedy jako závažný důvod pro pokácení předmětné dřeviny chápaly stínění budovy, u níž dřevina rostla. Tuto skutečnost bez dalšího jak prvostupňový orgán, tak žalovaný brali za evidentní a prokázanou, aniž by v rámci správního řízení provedli jakoukoliv přezkoumatelnou úvahu o míře stínění a posoudili otázku, zda stínění obtěžuje obyvatele blízké budovy. Dřevina se nachází před stranou domu orientovanou jižním směrem. Není tedy vyloučeno, že stínění mohlo příznivě ovlivňovat pohodu bydlení v panelovém domě v obdobích letních veder. Z předmětných správních rozhodnutí rovněž nelze zjistit, zda v důsledku stínění docházelo v přilehlých bytových jednotkách k podstatnému snížení světelných podmínek, či pouze docházelo k zamezení přímého slunečního svitu. Poukaz žalovaného na běžnou správní praxi nemůže v žádném případě nahradit posouzení věci v daném konkrétním případě. V tomto směru tedy dospěl soud k závěru, že prvostupňové i žalobou napadené rozhodnutí jsou ve vztahu k vymezení závažného důvodu pro kácení nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

25. Dále se soud zabýval otázkou, zda ze strany správních orgánů došlo k přezkoumatelnému vyhodnocení funkčního a estetického významu dřeviny. V prvostupňovém rozhodnutí je ve vztahu ke zhodnocení estetického a funkčního významu dřeviny pouze uvedeno: *„Správní orgán přitom zhodnotil estetický a funkční význam dřeviny na straně jedné a závažnost důvodů pro její pokácení na straně druhé. Závažné důvody ke kácení jsou skutečnosti, které nelze nijak účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny. Vzhledem k tomu, že se výše zmíněná dřevina nachází relativně blízko panelového domu, který je směrem k ní situován stranou s okny, a celkově se jedná o jihozápadní stranu, byl žadatelem uvedený důvod, týkající se zastíňování, shledán jako oprávněný. Druhé odůvodnění, a to zasahování k panelovému domu větvemi předmětné dřeviny, nebylo prokázáno.“* Žalovaný pak v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl: *„Její stav je popsán v protokolu z místního šetření, strom roste blízko domu (cca 5 m od domu), je nakloněn a na kmeni jsou patrné suché větve a olámané pahýly. To spolu se skutečností, že strom*

roste částečně v zápoji dalších dřevin, vede k vyhodnocení estetického významu dřeviny jako podprůměrného.“ Ze strany žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí je patrné alespoň minimální zhodnocení estetického významu předmětné dřeviny. Ve vztahu k hodnocení funkčního významu dřeviny pak z obsahu správních rozhodnutí vyplývá, že správní orgány se tímto hodnocením v rámci rozhodování zabývaly, ovšem z odůvodnění prvostupňového ani žalobou napadeného rozhodnutí nelze seznat, jaké skutečnosti správní orgány hodnotily, a odůvodnění uvedených rozhodnutí neobsahuje žádné hodnocení, ze kterého by bylo možné seznat, jaký funkční význam předmětná dřevina v dané lokalitě dle správních orgánů má. Z odůvodnění předmětných správních rozhodnutí tedy nelze seznat, jaké skutečnosti správní orgány poměřovaly jako protiváhu skutečnosti, že daná dřevina je nevhodně umístěna v blízkosti panelového domu a zastiňuje jej. V tomto směru je tedy dle soudu žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

26. Dále žalobce namítal, že mu nebyla umožněna účast na místním šetření a nebyl ani vyrozuměn o jeho konání. Na tomto místě musí soud zdůraznit, že zákon o ochraně přírody neobsahuje úpravu institutu místního šetření a samotný zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), který se jako procesní předpis na dané řízení vztahuje, rovněž žádnou procesní úpravu místního šetření neobsahuje. Nejblíže je svým charakterem úkonu, který dne 26. 1. 2016 učinil prvostupňový orgán, důkaz ohledáním upravený v § 54 správního řádu. I na tento důkaz se vztahuje úprava provádění dokazování obsažená v § 51 správního řádu, kde je v odst. 2 uvedeno, že o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování. V daném případě z obsahu správního spisu nevyplývá, že by se žalobce vzdal práva účasti při dokazování. K tvrzení žalovaného, že žalobce při blíže neurčeném ústním jednání uvedl, že nemá zájem účastnit se místních šetření, je nutno zdůraznit, že sám žalovaný uvedl, že o takovém sdělení neexistuje žádný písemný záznam. Vzdání se práva účasti na provádění dokazování do budoucna je natolik závažný procesní úkon, že jeho existence musí být řádně doložena ve správním spise. V daném případě žádný doklad o takovém úkonu ze strany žalobce ve správním spise založen není a žalovaný jej nepředložil ani jako přílohu svého vyjádření k žalobě. Je tedy nutno vycházet z premisy, že se žalobce účasti při dokazování v daném řízení nevzdal. V daném případě je rovněž nepochybné, že ohledání stromu, který byl předmětem žádosti o povolení kácení, nebylo úkonem, u něhož by hrozilo nebezpečí z prodlení. V daném případě tedy žalobce měl být vyrozuměn včas o konání předmětného ohledání. Předložený správní spis neobsahuje žádné doklady, které by prokazovaly, že by účastníci řízení, a to ani ve vztahu k žadateli, byli vyrozuměni o konání ohledání. Pro úplnost soud podotýká, že větu: „*Prosím, pokud se budete chtít seznámit s obsahem některého ze spisů, domluvte si schůzku dopředu prostřednictvím e-mailu.*“, která byla uvedena v e-mailu ze dne 21. 12. 2015, kterým bylo žalobci oznámeno zahájení řízení v předmětné věci, nelze považovat za sdělení nahrazující vyrozumění o konání ohledání. Na výše popsané pochybení správního orgánu prvního stupně nemůže mít rovněž žádný vliv skutečnost, že žalobce dne 30. 12. 2015 nahlédl do spisu, přičemž neprojevil zájem o účast při místním šetření. V provedení dokazování ohledáním věci, aniž by žalobce jako jeden z účastníků byl o chystaném provedení ohledání včas vyrozuměn, spatřuje soud závažnou vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (k obdobným závěrům dospěl i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. 9. 2005, č. j. 5 As 38/2004-74, publikovaném ve Sbírce

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 745/2006 – tento rozsudek se vztahoval k úpravě obsažené v zákoně č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ovšem vzhledem k prakticky totožné právní úpravě je plně aplikovatelný i na daný případ).

27. S ohledem na výše uvedené pochybení při provádění ohledání soud považuje za předčasné vyjadřovat se ke skutečnosti, že žalobce měl při ohledání provedeném mimo správní řízení dospět k jiným zjištěním než správní orgány.
28. Dále žalobce namítal, že nebyl řádně v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámen s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci samé. V ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je mimo jiné uvedeno, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobce nebyl žadatelem, proto mu nemohlo být plně vyhověno, a ani se nevzdal práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Bylo tedy povinností správního orgánu prvního stupně dát žalobci možnost seznámit se s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobci ze strany správních orgánů taková možnost byla dána. Za výzvu k seznámení s podklady rozhodnutí nelze považovat sdělení obsažené v oznámení o zahájení řízení o povolení kácení zaslaném žalobci prostřednictvím e-mailu dne 21. 12. 2015, na které odkazoval žalovaný ve vyjádření k žalobě. V tomto sdělení je pouze uvedeno, že pokud se bude chtít žalobce seznámit s obsahem spisu, má si domluvit schůzku dopředu. V době předmětného sdělení prvostupňový správní orgán neměl shromážděny podklady k rozhodnutí ve věci (ohledání bylo provedeno až 27. 1. 2016) a v předmětném sdělení nebyla stanovena lhůta, do kdy tak má žalobce učinit, ani lhůta, kdy správní orgán prvního stupně předpokládá vydání rozhodnutí ve věci. Žádný další písemný kontakt mezi žalobcem a prvostupňovým orgánem před vydáním prvostupňového rozhodnutí z obsahu správního spisu nevyplývá. Na základě výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že ze strany prvostupňového správního orgánu došlo vůči žalobci k porušení povinnosti stanovené v ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Žalovaný pak toto pochybení nijak nenapravil. V této skutečnosti spatřuje soud závažnou vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.
29. Dále žalobce namítal, že v prvostupňovém rozhodnutí nebyly dostatečně konkretizovány podmínky náhradní výsadby a nebyl stanoven rozsah nezbytné péče o náhradní výsadbu. Ve výroku III. prvostupňového rozhodnutí bylo stanoveno, že se ukládá náhradní výsadba 1 exempláře břízy bělokoré a určuje se následná péče o vysazenou dřevinu. Ve výroku III. prvostupňového rozhodnutí se pak mimo jiné stanovují následující podmínky náhradní výsadby: náhradní výsadba bude provedena na parcele parcelní číslo „X“ v k. ú. x, náhradní výsadba bude provedena do 6 měsíců od pokácení, nejpozději do 31. 7. 2018, dřevina bude pěstována dle ČSN 464 902-1 Výpěstky okrasných dřevin – všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti v kategorii alejový strom o obvodu kmínku 12 až 14 cm, v případě, že dřevina vysazená v rámci náhradní výsadby v době trvání následné péče uhynie, bude bezodkladně nahrazena novým jedincem stejného druhu a velikosti. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo pak do výroku III. prvostupňového rozhodnutí doplněno, že následná péče o náhradní výsadbu má trvat pět let. Žalobce namítal, že z předmětného rozhodnutí není patrné, co všechno má uložená péče zahrnovat. Dle soudu je charakteristika náhradní výsadby a její podmínky v prvostupňovém rozhodnutí stanovena dostatečně určitě, když je

jednoznačně stanoven druh dřeviny včetně stanovení počtu a kvality sazenic a byla uložena následná péče o vysazenou dřevinu s povinností případně uhynulou sazenici bezodkladně nahradit novým jedincem. Změnou provedenou žalobou napadeným rozhodnutím pak byla stanovena jednoznačně i délka povinné péče o náhradní výsadbu v délce pěti let. Právě uložena povinnost následné péče a případné náhrady uhynulých sazenic zajišťuje skutečnost, že náhradní výsadba nebude pouhým formálním úkonem, ale dojde skutečně k náhradě kácených dřevin včetně zajištění toho, aby měly vysazené dřeviny příležitost náležitě zakořenit a dosáhnout vzrůstu, který zajistí jejich soběstačnost bez následné mimořádné péče vlastníka pozemku. Za dané situace považuje soud za nadbytečné, aby v rozhodnutí o náhradní výsadbě byla stanovována povinnost zálivky, výchovného řezu, odplevelení, ochrany před škůdci apod. V tomto směru považuje soud námitku žalobce za nedůvodnou.

30. Dále žalobce namítal, že v rozhodnutích správních orgánů nebylo dostatečně zdůvodněno, proč nebyla uložena náhradní výsadba v plném rozsahu způsobené ekologické újmy. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je uvedeno: *„Vzhledem k důvodu povolení kácení, zhodnocení zdravotního stavu a estetického a funkčního významu dřevin, nebyla uložena náhradní výsadba v plném rozsahu způsobené ekologické újmy. Správním orgánem byl určen druh a jeho množství tak, aby kompozičně a esteticky doplnil ráz dané lokality. Ocenění dřeviny bylo provedeno dle metodiky AOPK ČR ve verzi 2013 za použití internetové kalkulačky přístupné na <http://ocenovanidrevin.natura.cz/> a byla zjištěna způsobená ekologická újma ve výši 19 843 Kč. Náhradní výsadba byla uložena ve výši 64 % způsobené ekologické újmy.“* V žalobou napadeném rozhodnutí je pak uvedeno: *„Výpočetní nástroj AOPK slouží pouze jako podpůrný nástroj, odchylná hodnota uložené náhradní výsadby od vypočítané hodnoty káceného stromu dle metodiky AOPK není potřeba zdůvodňovat. Uložení náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy musí být vždy stanoveno podle konkrétních podmínek dané lokality, s přihlédnutím k velikosti dostupného pozemku, množství stávajících dřevin a zhodnocením volného místa pro vysazení nových jedinců.“* Z uvedených formulací dle soudu skutečně nijak nevyplývá, proč nebyla náhradní výsadba uložena v míře odpovídající vzniklé ekologické újmě, ale pouze přibližně v její polovině. Soud konstatuje, že z logiky účelu náhradní výsadby, která má nahradit ekologickou újmu vzniklou kácením, by měla být standardně ukládána náhradní výsadba v rozsahu, který by odpovídal vzniklé ekologické újmě. Pokud správní orgán uložil náhradní výsadbu v rozsahu jiném, měl své rozhodnutí řádně a přezkoumatelně odůvodnit. Správní orgány v daném případě při odůvodnění náhradní výsadby neodpovídající rozsahu vzniklé ekologické újmy odkazují na podmínky dané lokality, velikost dostupného pozemku, množství stávajících dřevin a volné místo pro vysazení nových jedinců, ale v odůvodněních správních rozhodnutí nejsou tyto skutečnosti nijak konkretizovány či specifikovány, a rozhodnutí tak neobsahují žádné konkrétní důvody vztahující se ke stanovenému rozsahu náhradní výsadby. Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že ve vztahu k určení rozsahu náhradní výsadby v daném případě jsou prvostupňové i žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
31. K polemice správních orgánů a žalovaného o skutečnosti, zda předmětný strom je soliterní, či roste částečně v zapojeném prostoru, soud uvádí, že ve správním spise nejsou podklady pro vyhodnocení této polemiky. Protokol vyhotovený při ohledání konaném dne 27. 1. 2016 se k této otázce nijak nevyjadřuje a sporná skutečnost nevyplývá ani z fotografie založené ve správním spise. Tvrzení prvostupňového orgánu, které uvedl ve svém vyjádření při předání spisu s odvoláním a které zahrnul žalovaný do odůvodnění svého rozhodnutí,

tedy nemá oporu ve správním spise a v této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

32. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí, ze dne 1. 2. 2016, č. j. OŽP/74763/K/2015/11/ZaJn, neboť zmíněné vady řízení se vztahují i k tomuto rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a), b), c) a § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.]. V dalším řízení bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
33. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 13 200 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právní zástupkyně žalobce JUDr. Petry Humlíčkové, Ph.D., po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a); podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d); podání repliky – § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu]. Soud nepřiznal náhradu nákladů řízení žalobci za vyjádření k reakci Ministerstva životního prostředí na podnět k přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, neboť se nejednalo o úkon vztahující se k danému soudnímu řízení. Proto náklady na tento úkon nepovažoval soud za účelně vynaložené náklady v předmětném řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 21. ledna 2020

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu